

Bærekraftig reisemål

Handlingsplan for bærekraftig reiselivsutvikling

Hjelpemiddel til Standard for bærekraftig reisemål
VERSJON 2.0 – 04.07.2017

**BÆREKRAFTIG
REISEMÅL**
LOKALT ENGASJEMENT
I ET LANGT PERSPEKTIV

Veiledning

Utarbeidelse av handlingsplan for bærekraftig reiselivsutvikling er et sentralt tiltak i arbeidet med Merket for bærekraftig reisemål.

- Planen gir grunnlaget for tiltak som skaper en mer bærekraftig utvikling og samtidig besvarer ulike kriterier og indikatorer.
- Gjennom å utarbeide handlingsplanen kan kommune, næring og destinasjonsselskap i fellesskap starte et målrettet arbeid for en mer bærekraftig utvikling på reisemålet.
- Planen må utarbeides for å innfri kriterie B2: *Reisemålet har en handlingsplan for bærekraftig reiselivsutvikling.*

Planens innhold

Planen skal inkludere utviklingstiltak og prosjekter som reisemålet selv velger å prioritere. Disse tiltakene skal bidra til at reisemålet utvikles i en bærekraftig retning over tid, og husk at dette er en anledning til å legge inn nye og innovative tiltak som reiselivet kan samles om. Planen kan også inkludere pågående prosjekter og tiltak i reiselivsnæring, i destinasjonsselskapet eller i kommunen.

Eksempler på slike tiltak er:

- Produktutvikling (bærekraftige opplevelser, lokalmat, kulturopplevelser, universell utforming, gjestetilfredshet- og sikkerhet etc.), herunder sesongutvidelse og helårlig utvikling
- Kommunale planer relatert til bærekraftig reisemålsutvikling (arealplanlegging, klima- og energiplan, kulturminneplan, revisjon av andre kommunale planer etc.)
- Destinasjonssamarbeidet, herunder fellesgodefinansiering

Planen skal også avspeile tiltak som må gjennomføres innenfor merkeordningens 5 ulike områder (A-E) for å kvalifisere for merket (GAP analyse). Statusrapporten i fase 1 (område A og B) og fase 2 (område C, D og E) legges til grunn for tiltak som må inn i planen. *Se indikator B2-1.*

Også kommunikasjon av bærekraftarbeidet og arbeidet med merket kan inngå i planen. Underveis i prosessen er det viktig å informere både kommune og næring om status i det pågående arbeidet, om tiltak som gjennomføres og resultater som oppnås. *Se indikator B2-2*

Utarbeidelse av planen

Det anbefales sterkt å involvere både næring, kommune og andre aktører i arbeidet med handlingsplanen. Involveringen kan gjøres som del av forankringsarbeidet og vil gjøre det enklere å engasjere ulike grupperinger når tiltaksarbeidet starter. Innspillmøter og gruppearbeid er enkle og effektive metoder.

Vurder også om det er nyttig å sende planen ut til medlemsbedrifter og kommune(r) for innspill før planen vedtas.

Revisjon av handlingsplanen

Handlingsplanen skal revideres før utgangen av prosjektet og bør i den sammenheng presenteres for destinasjonsselskapets medlemmer og vedtas i styret i destinasjonsselskapet og tilsluttes i kommunens formannskap eller kommunestyre. Det bidrar til at overgangen fra prosjekt til daglig drift går lettere.

Innspill til planens oppbygging

1. Bakgrunn

Hvorfor lages planen

Hvem står bak planen og hvem er planen for.

2. Strategier og målsetninger

Hovedmålsetting, ev. delmål og beslutningspunkter og om det er viktige strategiske føringer for arbeidet.

3. Forankring, oppfølging og rapportering

Hvor og hvordan skal planen formelt behandles.

Hvordan er interessenter/aktører involvert i arbeidet med å ta fram handlingsplanen.

Hvem er ansvarlig for oppfølging – hvordan organiseres arbeidet.

Når og hvordan skal planen revideres.

Hvordan skjer statusrapportering fra planen. Se indikator B2-2.

4. Tiltaksplan

Strukturen på tiltaksplanen velger reisemålet selv. Tiltakene kan deles inn i tråd med de 5 områdene i Merkeordningen, men dette er ikke noe krav. Kommunikasjonstiltak må gjerne inngå som del av planen.

En enkel tilnærming til planen kan være slik:

Indikator	Tiltak	Kort beskrivelse	Fremdrift	Ansvar

Handlingsplanen må gjerne inkludere både nye og pågående tiltak på reisemålet samt tiltak som kreves for å innfri spesifikke kriterier og indikatorer:

1. Igangsatte tiltak eller tiltak som er besluttet å igangsette
2. Tiltak/forslag til tiltak som ønskes igangsatt (*Må forankres, få eierskap, finansieres etc.*)
3. Tiltak som må gjøres for å kvalifisere for Merket
4. Kriterier/indikatorer som må det må jobber med for å bli besvart/dokumentert men som ikke krever spesielle tiltak eller er av størst interesse for prosjektledelsen kan gjerne samles i en arbeidsliste og være et vedlegg til planen.